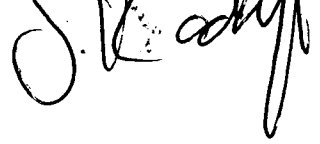

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.
20.06.2023

Saliha Sera Kadıgil

İstanbul Milletvekili

Urfa'da Menzil Cemaati'ne bağlı kaçak Kuran kursunda 'okuyan' 12 yaşındaki Abdulkaki Dakak isimli çocuğun kursun yakınlarındaki ahırda şüpheli şekilde yaşamını yitirmesi tartışılmaya devam ederken Cemaatin çiftliğinde iki çocuğun yaşamını yitirdiği ve olayın üzerinin "kan parası" ödenerek kapatıldığı iddiası kamuoyuna yansımıştır.

Cemaatin çiftlikte kaçak olarak çalıştırdığı Suriyeli bir ailenin iki küçük çocuğu 21 Aralık 2018'de traktöre bağlı yem karma makinesine kapıldığı, 2 yaşındaki Selin ve 3 yaşındaki Mehmed isimli kardeşlerin olay yerinde hayatını kaybettiği iddia edilmektedir

Çocukların ölümünün ardından şüpheliler hakkında "Taksirle iki kişinin ölümüne neden olma" suçundan Konya Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava sonucunda çiftliğin resmi sahibi olan Menzil mensubu Rayhan Tülek ile onun işlerini yürüten Mehmet Değiş ve Semerkand Vakfı'nın Konya Şubesi'nin müdürü de olan Bekir Başpınar'ı toplamda 60 bin 700 TL adli para cezasına çarptırdığı ve bu cezanın 20 ile 24 taksite bölündüğü bilinmektedir.

Bu bağlamda;

1- Sanıklar TCK 85. te düzenlenen "Taksirle bir insanın ölümüne neden olan kişi, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" hükmüne göre herhangi bir cezaya çaptırılmış mıdır? Anayasa Mahkemesi'nin yaşam hakkı ihlali üzerine verdiği emsal kararlarda; Yaşam hakkı ihlallerinin önlenmesi bakımından ceza davalarında verilen hükmün sanığın eylemine karşılık olarak uygunluğunun ve/veya yeterliliğinin, kamu güvenliğinin idamesi, hukukun üstünlüğünün sağlanması ve hukuka aykırı eylemlere müsamaha gösterildiği görünümünün verilmesinin engellenmesi açısından caydırıcılığın olmasının altı çizilmektedir. İki çocuk için verilen 60 bin 700 TL "caydırıcılık ilkesini" karşılamakta mıdır?

Ölümden sorumlu olduğu şüphesi bulunanlar soruşturulmuş, kovuşturulmuş mudur? Yani devlet yaşam hakkına yönelik pozitif yükümlülüğünü yerine getirmiş etkili bir soruşturma yapmış mıdır? Hukuk devletinin işleyişinde çok önemli olan gelecekteki "benzeri" yaşam hakkı ihlali sorunlarını böylece engelleyebileceğine dair ikna edici ve güvenilir olabilmiş midir? Sorumluların cezasız kalmayacağını yani cezasızlık sorununun önüne geçebileceğini göstermiş midir?

2- Bugüne dek söz konusu çiftlikte kaç kişi hayatını kaybetmiştir? Hayatını kaybedenlerden kaç intihar, kaç şüpheli ölüm kaç kaza, kaç taksir veya kasten öldürme olarak değerlendirilmiştir?

3- Çiftlikte bulunan yöneticilere, kaçak işçi çalıştırma nedeniyle herhangi bir soruşturma açılmış ve bir yaptırım uygulanmış mıdır?

5- Çiftliğin bulunduğu köy ile çevresindeki köylerde yaşayan yurttaşlar ise cemaati defalarca jandarmaya şikayet ettiklerini ancak bir önlem alınmadığını etmektedir. Söz konusu çiftlikle ilgili bugüne dek kaç şikayet yapılmıştır. Bu şikayetlerle ilgili kaç soruşturma açılmış ve akibeti ne olmuştur?

4- Öte yandan son 20 yılda Menzil köyünde yaşanan pek çok olayın üzerinin örtüldüğü basında ve kamuoyunda yer alan iddialar arasındadır:

Birgün Gazetesi'nde yer alan İsmail Arı'nın haberine göre;

- Menzil şeyhinin ailesinin mezarlarının ve “türbesinin” bulunduğu alana kadınlar için “bayanlar tüneli” inşa edilirken meydana gelen göçükte “Cabir” adlı bir çalışan hayatını kaybetmiş ve ailesi konuşmaması için ikna edilmiştir.
- Köye gelen çok sayıda çocuk kaybolmuş ve bir kısmı bulunamamıştır. Ailesi tarafından zorla Menzil’e getirilen çocuklar arasında köyden kaçmak isterken kaybolanlar da bulunmaktadır.
- Köyde eski top sahası olarak adlandırılan alanda bulunan yanmış cesetle ilgili herhangi bir resmi soruşturma yapılmadığı ortadan kaybolan cesedin “hastaneye götürüldü” denilerek olayın üzerinin örtüldüğü
- İstanbul’dan ailesinin zoruyla Menzil’e getirilen 14 yaşında bir çocuğun ilaç içerek intihar girişiminde bulunduğu daha sonra midesinin yıkandığı,
- Ankara’dan Menzil’e gelen bir gencin, cami içerisinde Gavs’ın kafasına kitap fırlatması nedeniyle camide bulunan cemaat mensupları tarafından linç edilmek istendiği camiden darbedilerek çıkarılan çocuğun akıbetinin bilinmediği,
- Köyün içerisinde “Menzil Lahmacun” olarak bilinen dükkânın önünde yol çalışmasında görevli olan, “Seracı Hüseyin ve Mehmet aileleri” olarak bilinen aileye mensup 20-25 yaşındaki bir genç göçük altında kalarak hayatını kaybettiği,
- Menzil şeyhinin kardeşi Ahmet Elhüseyini’nin inşaatında çalışan Mustafa Y. isimli şahıs, elektrik akımına kapılarak ağır yaralandığı, ayrıca köyde Pekmezhane olarak adlandırılan ve pekmez üretiminin yapıldığı tesiste çalışan kimyager ve gıda mühendisi de trafodan elektrik bağladıkları esnada yüksek gerilim nedeniyle ağır yaralandığı,
- Menzil çiftliğinin inşaatında çalışan Abdullah isimli bir işçi matkap darbesi ile gözünü kaybettiği,
- İstanbul’dan Menzil köyüne giden 18-20 yaşlarında bir genç, Menzil camiinden arkadaşının boğazını kestiği,
- Menzil köyünde “gençlik merkezi ve medrese” olarak adlandırılan ve çocukları tutulduğu alanda sık sık toplu zehirlenme vakaları yaşandığı,
- Menzil köyünden ayrılmak isteyen çocuklar ve gençlerin silahla tehdit edildiği,

İddialarından herhangi biri ile ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?